

Novine

tjednik.

Priloga: mesečno M. List, letno Kalendar Srca Jezušovoga.

Izhaja vsako nedelo.

CENA:

V državi na skupni naslov najmanje 10 komadov letno 25 Din. mesečno 2 Din. zadnji mesec 3 Din. Na posamezni naslov letno 30 Din. mesečno 2 Din. 50 par. V države Europe: letno 75 Din., mesečno 6 Din. 50 par. Z M. Listom i Kalendarom 100 Din. — V zvljneuropske države dolar i pol ali 85 Din. Z M. Listom i Kalendarom 2 dolara. — Naročnina se mora plačati naprej. — Vsi naročniki dobijo kalendar za polovično ceno.

CENA OGLASOV:

cm² 75 par, med tekstem 1.50 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popust od 5%—25%. Takso plača uprava, poštino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črensovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Leto XVIII. št. 52.

Glasiilo Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Naročnikom.

Vsem naročnikom se podpisani va najtoplej zahvaliva za zavüpanje, štero so nama izkazali s tem, da so si naročili Novine. Tüdi se zahvaliva vsem dopisnikom Novin i teh širiteiom. Vsem želeva blažene svetke i srečno novo leto pa stanovitnost pri našem domačem dobrom listi. Lepo prosiva vse, naj ne odstopijo, čeravno so časi teški, ar bi s tem zadali dobromi listi teški vdarec. V novom leti bodo Novine samo 20 Din. koštale i se na mesec lahko plačüjejo. Stem je olejšana vsakomi siromaki teh naročitev. Bar vsaka drüga hiša naj ma Novine, naj dve hiši vküstopita i je čteta če vsaka nemore za sebe naročiti Novin. Edna hiša pa zmöre 10 Din. na leto.

S tem vüpanjom pošilava to prošnjo, ka bo sprejeta od našega dobrega lüdstva.

Črensovci i M. Sobota, na den Jezušovoga narodjenja, 1931. dec. 25.

KOLENC FRANC KLEKL JOŽEF
kaplan vp. pleb.
urednik Novin. izdajateo Novin.

Postopanje proti zapravlživcom.

Pomočnik bana je izdao okrožnico na vse javne činitele, ki je v zdajšnjih dnevaj vredna, da si jo tüdi na tom mestu ogledamo. Okrožnica se glasi:

Kmetijska družba v Ljubljani je poslala višjemu deželnemu sodišču v Ljubljani dopis, v katerem izvaja v bistvu naslednje:

„Teško je v današnji gospodarski krizi opazovati, kako v Dravski banovini lehkomišljeno zapravljavajo in uničüjejo zemljiška posestva zapravlživci, pijanci, alkoholiki. Pijanost je prava kuga. Žalostne posledice se po-

Vsem, ki dobijo to številko do rok želemo od Božega Deteta za božične svetke i za novo leto vnogo božega blagoslova na telo i düšo gledoč.

Uprava i uredništvo Novin.

javljavajo pri nazadovanju kmetijskega gospodarstva, pa tüdi v žalostnih družinskih razmerah pri zanemarjanju vzgoje otrok, pri sovraštvu med sosedi, pri ubojih, in v splošnem prodajanju morale. Zapravlživec se zadolžuje pri denarnih zavodih in naposled pri gostilničarjih, dokler mu ti še upajo. Nato sledijo tožbe, prisilno prodajanje zemljišč, dokler ne zapoje boben in ne prodado njemu in družini vse, kar je bila njih last. Družina je uničena ter mora s trebuhom za kruhom po svetu.

Banska uprava je sicer izdala razglas proti pijančevanju in nespo-dobnemu obnašanju dne 14. junija 1930, št. 6319. čl. 55 pravilnika o gostilnah prepoveduje gostilničarju točiti in dajati alkoholne pijače ob dneh, ko je to z zakonom prepovedano. Tüdi ne smejo dobiti alkohola notorični pijanci itd. Toda kdo si upa naznaniti zapravlživca — pijanca? Tüdi čl. 74. zakona o notranji upravi od dne 19. junija 1929. je važen glede pijancev. Žal pa se le redko izvršuje. Posebno važno zoper pijančevanje in zapravljanje je tüdi določilo § 268, kaz. zak., ki kaznuje z zaporom in globo gostilničarje in kavarnarje, ki z močnimi pijačami strežejo osebam izpod 16 let.

Toda največ more preprečiti zapravljanje s pijanostjo vendarle sodišče, če se mu pijanec — zapravlživec pravočasno naznani s prošnjo, da ga dene pod varstvo.

Nastane pa vprašanje, kdo naj naznani zapravlživca? Imamo zakon od 28. junija 1916 l. št. 207, ki ga splošno imenujemo zakon o preklicanju. Po § 2 tega zakona lahko omejeno prekliche sodišče polnoletne osebe:

a) če z zapravljanjem spravljajo

v nevarnost obubožanje sebe ali svoje družine,

b) če iz navade uživajo alkohol (pijanost) ali druge živčne strupe in s tem spravljajo ravno tako v nevarnost obubožanje sebe ali svoje družine itd.

Omenjen preklic ima za posledico, da preklicani brez svojega pomočnika ne more napraviti dolga, in tüdi ne izvršiti nobenega važnega pravnega posla. Žal, da isto ne poseže vedno pravočasno vmes, četudi je morda privatno obveščeno.

Na predloge kmetijske družbe, kako naj bi postopala sodišča, je predsedništvo višjega deželnega sodišča odgovorilo sledeče:

„V priklicnih stvareh radi zapravlživosti, pijančevanja ali zlorabe nervnih strupov postopajo sodišča le na predlog upravičene osebe, odnosno organa, (§ 25 prekl. reda). Kdo je k takemu predlogu upravičen, je povedano v § 26 prekl. reda. Ker sodišča v teh primerih po zakonu nemorejo in ne smejo uradoma postopati, jim ne morem naročiti, naj naroče orožništvu in županstvom, da poizvedüjejo za pijanci in zapravlživci.

Kakor je posneti iz § 26 prekl. reda, sme predlagati preklic radi zapravlživosti, pijančevanja in zlorabe nervnih strupov med drugimi tüdi pristojno županstvo, a radi pijančevanja in zlorabe nervnih strupov, če to zahteva javni interes tüdi državno tožilstvo. Stvar je potem, da poizvedüjejo za pijanci in zapravlživci ter sodiščem predlagajo njih preklic.“

O tem Vas obveščam z naročilom, da se zavzamete za to, da se bo postopalo po predlogu Kmetijske družbe.

Zato izdajem to okrožnico za vsa županstva, da v danem slučaju pre-

dlagajo pristojnemu sodišču preklic radi zapravlivosti, in pijančevanja.

Okrožnica izide tudi za vse orožniške postaje, da v slučaju pijančevanja, ko to zahteva javni interes prijavijo pijance državnemu tožilstvu, da ono predlaga preklic.

Namestnik bana — pomočnik
Dr. PIRKMAJER s. r.“

Zapravljanje s pijančevanjem je največja rana našega časa, zavolo toga mora biti vsaki na tom, da to nesrečo pomaga odpravljati kak z rečev tak s peldov.

Važnost dobrega tiska.

Že v prejšnjem stoletju je zapisal nemški pisatelj Alban Stolz znamenite reči: „Nebesa i pekel se dnes vojskujeta na papiri i to s črkami. Če ščeš, ostati pripadnik Kristušov, potem podpiraj edino krščanski tisk; vsako desetico pa, ki jo izdaš za slab tisk, vzemeš od hudiča káporo za svojo dušo.“ — Podobno je pisal sv. Peter Kanizij že leta 1570 od važnosti tiska: „Skrb za dober tisk ne nič menje važna kak spreobračanje divjih poganov.“ — Prav v istom osvedočenju izzvenijo reči znanoga dunajskoga apostola Viktora Kolba rekoč: „Samo ena sila je na sveti, ki more vzdržati boj proti desetglavoj kraljici laži zapelavalki i to so knjige i časopisi, tiskani v krščanskem duhi.“ — Nič drugo ne govori državni tajnik vaticanske države kardinal Pacelli: „Biti si moramo čisto na jasnom, da je pitanje tiska življenjsko pitanje katolicizma v sedanjih dneh i da je za to ta zadeva — zadeva vesti vsakoga posameznoga katoličana.“ — Prav isto je povedao 20. majnika leta 1925 sedanji sv. oča v nekoj avdienci alžajkim katoličanom z rečmi: Hvalim vas zavolo vašega nevstrašenoga poguma v boji za vaše verske pravice i krščanske običaje. Toda prosim vas: nikdar ne pozabite najvažnejšega sredstva v boji za te pravice, to je krščanskoga tiska. Brez toga ste zgubljeni. — „Še nedavno se je slišalo govoriti: Ena sama usmiljenka odtehta delo deset žurnalistov. Dnes pa vemo, da ne bomo kmalu meli nobene usmiljenke več, če ne bodo stotine katoličanskih časnikarov delali trajno za slobodo cerkve i za udejstvovanje krščanske dobrotelčnosti“ piše svetovnoznan nemški pater i znanstvenik jezuit Muckermann.

Te reči smo zapisali v zadnjov številki Novin, da ž njimi spodbudimo vsakoga, da ostane prijatelj naših listov, što dozda ne bio prijatelj i varočnik, da postane prijatelj i naročnik.

Našemi ljudstvi!

Dostokrat smo že bili v nevoli v našem kraji. Dostokrat nas je tria žmečava, nas je težio križ, da smo jokali pod njim a nikdar nismo obväpali, nikdar nismo pravili, dale ne moremo. Vera nas je gordržala. Smo se trdno držali nazveščenih verskih pravic, ka je Bog, ki nam je Oča i ki nas kak neskončno lübeči Oča te tüdi obimavle, kda nam križe nalaga. Pa ta vera nas je vsikdar pripelala do zmage, do svetlejših dnevov. Ta vera nam je vsikdar posušila suzne oči, nas je vsikdar potolažila, ar nam je vsikdar zdignola pogled proti nebi. Po njej smo prijeli dobrega nebeskoga Očo za roko pa srečno nas je pripelao prek deroče vode nevol i težav. Zdaj nas tüdi terejo velike nevole. Križ za križom se sipavle na nas. Celi svet trpi i žnjim vred tüdi mi, pa vnogokrat ešče bole kak drugi. A pravici na drago pa vendar moramo priznati, ka smo že več tüdi trpeli kak zdaj trpimo i smo meli že divjeje i srditeje boje tüdi kak je zdaj mamó. Pa smo je premagali. Z vencom slave smo prišli ž njih, ar smo se držali Očine roke. Dnešnje nevole nas pa nika malosrčne delajo. *Bojimo se, cagamo, obväpavle, ar nemamo moči pogleda na nebo vrčti, ar povešnjene oči nosimo i samo zemlo gledamo.* Nemamo več tiste detinske vere, tistoga živoga zavüpanja do dobrega Boga kak prle, zato pešamo i cagamo. Gospodova roka pa neje skrajšana. Tak nam veli on sam. Zato pa vkraj z obväpanjom i caganjom, pridó bolši časi. Mejmo živo vero, ka je Bog ober nas, ki nas neskončno lübi, ki nas samo zato pohaja z nevolami, ar nešče dopüstiti, ka bi si blato sveta zvolili mesto neminljivih kinčov. Oča je, ki nas k sebi žele. I pravo dete ga bo bogalo i bo šlo za njim potrplivo. Zdaj, kda nam pošila na svete božično noč svojega jedino-rojenoga Sina, da bi nam spravo mir, ki ga svet nemore dati i srečo, ki je večna, zdaj si, poživimo svojo staro vero i pravimo z največšim zavüpanjom dobromi Oči nebeskomi: Najdragše, ka maš, Sina jedinoga, si nam dao, dober Oča, ne moreš nas ostaviti. Ki nam je v Sini vse dao, nam v naših stiskaj ne more biti glühi. Vüpajmo se v božoj lübezni pri jaslicaj.

— **INKA**, francosko žganje se porablja že več kak 10 let z velkim uspehom pri reumi i protini. Pri zobnih bolečinaj i glavoboli, nervoznosti i nespanji. Kak vüstna voda i pri potenji nog, rok ali tela. Dobi se po Din 10.- v Lekarni pri Sv. Trojici, Dol. Lendava.

Kalendar.

december (31 dni) 53. teden.

dnevi		- Rim. at.	Evang.
m.	tedna		
28	ponedel.	Nedužna d.	Neduž. d.
29	tork	Tomaž p.	David
30	sreda	David krao	Zoard
31	četrtak	Silvester	Silvester
Januar (31 dni) 1932.			
1	petek	Novo leto	Novo leto
2	sobota	Makar opat.	Makar ap.
3	nedela	Ime Jezušovo	Genoveva d.

Murska Sobota

Božičnica „Kolašic“. Sobočka podružnica Kola jugoslovanskih sester prav dobro vrši človekolübnó delo. Na rojstni den Njeg. Vel. krala je priredila božičnico. Obdarjenih je bilo dosta sirmakov. V imeni sirmakov se Kolašicam iskreno zahvalüjemo.

— **Drüžinski svetek v Martinišči.** Preminočo nedelo, 20. t. m., so gojenci Martinišča jako slovesno obhajali godovno svojega ljubljenoga g. ravnatela Dr. Tomaža Kelenca. Blagomi vzgojitelji naših dijakov i splošno prilüblenomi gospodi želemo tüdi mi še mnogo let zdravja i plodonosnoga delüvanja za Boga i mladino.

— **Dühovne vaje za dečke v Martinišči.** Od 1. do 4. januara i od 5. do 9. januara 1932. se bodo vršile v Martinišči *dühovne vaje za dečke*. Hrano i stanovanje poskrbi zavod proti jako malomi plačili. Če bi što hrano z domi šteo prinesti, to lahko včini. Stroški za hrano za vse tri dni bodo znašali 30 Din; cena za stanovanje za vse tri dni pa 10 Din. Ar Martinišče nemre vzeti naednok pod streho več kak 70 do 80 dečkov, bomo napravili dühovne vaje dvakrat po tri dni, da de tak moglo kem več mladencov iz naše Slovenske Krajine napraviti dühovne vaje. Dečki, zglaste se kak najprle ali pismeno ali pa osebno v Martinišči, gde bote dobili potrebna navodila. Ne pozabite sporočiti tüdi gda bi rajši prišli na dühovne vaje ali od 1. do 4. jan. ali od 5. do 9. jan., kak vam bole paše. Zglasite se v obilnom številu, Vam zagvüšno ne bo žao.

— **Smrtna kosa.** Preminoči teden so pokopali 87 letno starico Antalič Katarino, ženo bivšega dugoletnoga cehmeštra. Pokojna je bila dobra žena, zato jo je tüdi vse rado melo.

— **Bitje.** V nedelo so se nekši vročekrvni dečki v Rakičani nekolko potukli. Po našem mišljenju bitje posebno zdaj v zimi nikak ne potrebno, ar

si vsaki krv tudi na snegu lahko ohladi. Teda pamet nūcati i v miri biti!

— **Nova advokatska pisarna.** Z novim letom odpre v Kmečkoj posojilnici v M. Soboti (prek od sodnije) novo advokatsko pisarno g. advokat Koder Franc. V toj pisarni bo kak advokatski kandidat tudi naš bivši urednik g. Franc Bajlec, ki je že dozda bio pri g. advokati Kodri. Obema gospodoma, ki sta v našoj krajini dobro poznana i prilūbljena, želimo v novoj pisarni vnogo uspehov.

Slovenska krajina.

Amerikanci mislili na nas.

V listi „Amerikanskih Slovincov glas“, prinaša članek iz pod pera preč. gospoda Horvat Egidija, frančiškana, plebanoša v Sout Betlehemu, v šterom se te gospod toplo zavzema jo za to, da bi se 29. november, to je 1. adventska nedela posvetila za stari kraj. Priporočajo prav lepo, naj si te den vsaki Amerikanec misli na svoj rojstni kraj, na svoje lūbljene stariše, ki tak želno pričakūjejo Amerikance domo, tisti lepi kraj, kde njim je zibelka tekla, naj si lūbezen zbudijo do svojega lūbljenoga oče i matere, šteriva če ravno sta prosto oblečeniva, sta življenje dala gospodsko oblečenomi Amerikanci, če so pa tej že pokojni, naj molijo za njiva.

Nadale poziva g. plebanoš v svojem članki, naj te den, to je 29. nov. vsaki Amerikanski Slovenec slovenski guči, naj deci na angleško pitanje slovenski odgovorijo i naj deco navčijo ne samo slovenski gučati, nego tudi slovenski pisati, ka do znala dedeki i mamici v stari kraj slovenski pisati. O kakše veselje bi z tem napravili dobrim Slovencom v Slovenskoj Krajini i prek njenih mej.

Nazadnje priporočā pisec, naj bodejo novine vez med starim i novim svetom. Pametno priporočilo. Ali ta vez bi mogla biti *splōšna*. To teli ko pomeni, naj si vsi Amerikanci naročijo naše Novine.

*

— **Pozdrav pošila** Frumen Matjaš iz Francije i žele vsem svojim domačim, rodbini i znancom, posebno pa Otovskim i Vidonskim dečkom i deklam vesele božične svetke i srečno novo leto.

— **Tečaj za strojnike i kurjače,** šteroga priredi kr. banska uprava, referat za pospešūvanje obrti v Ljubljani v prostorih skupne obrtne zadruga v Murskoj Soboti i ga bo vodo g. ing. Debelak Milutin, se začne 4. januara 1932. ob 2 vūri popoldne i se tozadevno obveščājo vsi priglašenci i tudi vsi tist, ki se ga šče nameravajo

vdeležiti, tudi oni iz dolnje-lendavskog sreza, da se zaneslivo vdeležijo otvoritve, ar se bo med drugim tudi določilo, na kakši način bi se Dolnje Lendavčarom zavolo oddaljenosti olajšalo obiskovanje tečaja. — Načelstvo.

— **Vojaka so zbili.** Vojak Kranjec Aleksander iz Ivanovec, ki je služo v Zagrebi pri zrakoplovskom regementi, je prišeo domo na dopiust. V Domanjšovcih blūzi meje ga je napadnolo 6 dečkov. S količi so ga tak zbili po glavi, da je obležao na pol mrtev. Vrači se v sobočkom špitali.

— **Ogenj.** V Gomilicaj je ogenj vničo domačijo Horvat Štefana (Petkovoga). Kak je ogenj nastao, se ne ve natačno.

— **Nesreče.** Augustin W. brez stalnoga bivališča je šo po cesti. Na skliskom se je poškalo i tak spadno, da si je v rami izvino roko. — Tišlarič Matija je pelao gnoj. Spadno je s kol i si je potro hrbtenico.

— **Nočni napad.** Žižek Štefan se je z biciklinom pelao večer v tmici iz Turnišča. Komaj se je oddaljo od hiš, ga je napadnolo več moškov. Kričali so nad njim: „Peneze ali smrt.“ Nato so ga preiskali. Penez neso našli. Potem so ga zbili i pustili dale.

Nedela pred novim letom.

Evang. sv. Lukača v 2 tali.

V onom vremeni: Jožef i Marija Mati Jezušova sta se čūdivala nad onimi, štera so povedana od njega. I blagoslovo je nje Simeon, i pravo je Mariji Materi njegovoj: ovo položen i je ete na pogūblenje i na gori stane nje, vnogim v Izraeli: i na znamenje, komi de se proti gučalo, i tvojo dūšo prebodne meč; naj se odkrijejo vno gi src mišljenja. I bila je Ana prorokica, hči Fanuelova, z-Azerovoga pokolenja; ta je živela vnogo dnevv i živela je svojim možom sedem let od divojstva svojega. I ta je dovica bila do osemdesetoga i širtoga leta: štera je ne odstopila od cerkvi, zpostmi i z molitvami služeeča noč i den. I ona je v tistoj vūri pristopila i hvalila je Gospodna! i pripovidavala je od njega vsem, ki so čakali odkūpljenje Izraela. I gda so spunili vsa poleg pravde Gospodnove, povrnoli so se v-Galilaeo, v svoj varaš Nazareth. Dete je pa raslo i krejpilo se je, puno modrosti, i milošča Boža je v njem bila.

Razgled po domovini.

— **Strašna smrt siromaške starke.** Iz Subotice poročājo od strašne smrti 84 letne starke, vdove Čovičove. Kda se je starka v soboto večer povrnola v svojo siromaško hišico i si malo zakūrila peč, se je doli legla na

svojo slamnjačo i zaspala. Na nepojasnjeni način se je vužgale slamnjača i starka je s slamnjačov vred zgorela. Kda so v nedelo vdrli v njeno sobico, so starko našli na pol zgoreno. Ar se je ogenj v sobici ne razširo, ostali stanovalci v hiši požara ne so opazili.

Kmečkim deklinam.

Prišestni mesec začne delūvati v Št. Jurji ob južnoj železnici Banovinska gospodinjska šola, ki ma namen izobraziti kmečke dekke teoretično v kmet. gospodiūstvi i gospodarstvi. Kr. banska uprava je za šolo postavila pri ban. kmetijskoj šoli v St. Jurji lepo, moderno i higijensko novo šolsko poslopje, za gospodarski pouk bodo pa služili vsi objekti kmetijske šole. Pouk se začne sredi januara prišestnoga leta i bo trajao letos samo 7 mesecov. Dekline, štere želejo vstopiti v šolo, se pa morejo javiti že do 1. januara. Dekline bodo stanūvale i hranile se v internati. Za šolanje i oskrbovanje bodo plačūvale mesečno 400 Din. Če pa dokažejo, da starišje ne so premožni, bodo plačūvale samo polovico ali celo samo frtao te vsote. Sprejemajo se dekline, ki so najmenje 16 let stare. Prošnji trbe priložiti šolsko izpričevalo, krstni list, npravstveno izpričevalo, potrdilo občine od premoženjskoga stanja starišov, obsege posestva i višine davkov (če želijo popūst na oskrbovalnini) i potrdilo starišov, da bodo šolnino plačūvali. Želili bi, da se vpiše v šolo tudi već deklin iz tūkajšnjih krajov. Vsa navodila, kak trbe sestaviti prošnju, nadale učni program i dnevni šolski red, lahko vsakši dobi v pisarni tūkajšnje kmetijske šole v Rakičani.

Lepo posestvo

z novov hišov z tremi sobami, z kühnjov i špeizom. Posebna kühnja za svinje. Kak tudi nove štale za 10 glav živine, novi hlevi za 8 svinj. Zraven jeste 21 oralov zemle. V hiši je bila duga leta gostilna i se tudi zdaj lahko dobi koncesija za krčmo. Oda se vsakši čas v Kovačovcih št. 5. Zglasiti se je pri g. ŽOKŠ JOŽEFI v Kovačovci št. 8. (Prekmurje). Cena po dogovori. 2

NOVA

AUTOTAKSA!

Zaprto auto! — Cene zmerne!

Telefon šte. 55.

Cvetič Janez
Murska Sobota.

Pomenkanje spanja

je največkrat posledica nervoznoga stanja. Stalno negovanje tela s Fellerovim blagodišečim Elsafluidom, tem skozi 35 let preizkušenim domačim sredstvom i kozmetikom, vsikdar pomaga. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsedi. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din. brez dalnih stroškov pri lekarnari EUGEN V. FELLER, Stubica Donja, Centrala 146. Savska Banovina.

Pošta upravnništva.

Kodila Števan, Andrejci.

Najlepša hvala za nadplačilo pri naročnini. Mi smo dragevole počakali, vi ste pa bili plemeniti pri plačivanju. Vsaki naj vas nasleduje. **Denša Ivan, Chicago.** Prosimo pojasnila, da li sta plačala: Frank John 7013 N. Clark Str. i isti naslov na Road 4 Harvard Mich. Ill. Potem jeli je plačao Klajderman Ivan 1811 W. 22 nd. Str.? Dva naročnika, šteriva sta kesnej coj prišla najpre komaj novembra pa naj z novov naročninov povrneta staro, to sta Jon Utroša i Slavic Ana. Ne sila prle pošilati te

drobnije. Nova naročnina je ista kak je bila l. 1931. to je dva dolara ali 100 Din za vse, Novine, Marijin List, kalendar i ešče dečinski list. Prosimo pa pali vaše i vašega pomočnika gorečnosti i vrlih Chicaganov darovitnost, ka nam kak lani tudi v novom leti kak najhitrej pošlejo naročnino. Vsem srčne pozdrave i prav vesele svetke i novo leto! Kalendarje smo vam poslali, 34 je više za odajo. **Rev. M. Golob, Bridgeport.** S kalendarji poslali 15 za odajo. Toplo pozdravljeni z preč. g. *Horvat Egidijom, v S. Bethlehem,* komi smo 30 poslali za odajo. **Mencigar Franc, Dolnji Slaveči 48.** Poslali ste nam 70 Din. Prosimo vas, obvestite nas, na koj ste namenili te peneze? **Pertoci Jožef, Rakičan.** Vse plačano za l. 1930 ino 31. Poštino tudi sprejeli. Hvala. **Mataj Franc i Karas Alojz, Petanci.** Za l. 1931 vse plačano, poština tudi od kalendarov. Bog plačaj! **Zrinski Matjaš, M. Sobota.** Lani so hodile Novine z Marijinim Listom v Nemčijo od 27. aprila do 2. novembra. Plačano je za te čas 12 Din. menje. To je dug, drugoga nega. Prosimo, da se nam to ne zameri, če za delavce, ki si teško služijo svoj krüh tudi v tiskarni naznamo dug, tem smo dužni. Mi de-

lamo vse brezplačno. **Serec Štev. M. Črnci.** Sprejeli 100 Din. S tov šumov pa niti lanski dug ne ešče plačan. Za letos ni krajcara nismo sprejeli. Dokeč se stari dug ne plača, nikaj ne pišemo k novoj naročnini. To ide vam i vsem tistim širitelom i naročnikom, ki staroga duga neso ešče poravnali. **Širitelom.** Vsi, ki so nam dužni ne samo letošnjo 1931. naročnino, nego ešče starejšo, naj do 15. januara novoga leta vse poravnajo, ali pa dajo dužnike upravi Novin, ka ta napravi ž njimi račun. Tudi naznamo dužnikom, da bodo v novom leti v kaso plačovali z intereši vred stari dug, če ga ne poravnajo najkesnej do 15. januara. Vsakomi naznamo pravočasno, njegov dug. Mi mam 65000 duga v Kmečkoj posojilnici v Soboti i plačujemo od toga duga interese. Dozdaj smo čakali, več ne moremo. Zato, ki do 15. januara l. 1931. ne plača vse stare duge, de je mogao toj kasi plačvati z intereši vred. Ednok moramo priti v red. Gda de red, de vsaki veseli, ka je zadeva rešena. Ki ste sprejemali Novine i druge tiskovine od uprave, bi si veliko odgovornost nakopali pred Bogom i sveckim zakonom, če svojega duga ne bi šteli poravnati. Ka je mogoče, dragevole počaka up-

Hotiški:

Skrivnost božične noči.

Mrzli i kratki decemberski dnevi so bežali v advent, približavao se je Božič, nad selom se je razprestrlo sveto božično razpoloženje. Na ravnico, ki je ležala kak vtéggnjena, je spadno globoki sneg, že skoro zaspao vso vés, pa li ne henjao iti. Hiže so zdihavale pod velkov žmečavov, tramovje je pokalo, ljudje so s strahom gledali v kmično nebo. Sam Bog zna, odked se je jemalo telko snega. Pet pednjov visiko je že ležao naokoli, v logaj se je drevje globoko prigibalo pod žmečavov bremena, trlo se je drevje, trle so se gole veje. Zaspao je ceste, konike i vsakšo gaz, zakrio jarek, da je vtihnolo njegovo šumotanje pod ledenov skorjov.

Tak se je približavao čas, kda obhaja ves krščanski svet božični svetek. Približavala se je ona noč, v šteroj molijo vsi združeni Dete Jezušeka v onoj zvišenoj molitvi, ki se zdigavle k Bogi kak spevanje ftic v maji i v šteroj se vsi tisti najdejo i v dihi objamejo, ki hodijo po poti, štera vodi k Bogi. Toj vseobségajoči molitvi pravimo: Očanaš.

Tam na sredi veških hiž, štere se stiskavajo kak prestrašena piščeta, tam stoji cerkev, ki se pripravlja na nočni svetek, tam živijo tudje, mislijo

na svete božične pesmi i z veselim srcem idejo nasproti svetomi dnevi. Vsakša hiža postane mala cerkev, vsakša družina se je oprime prisrčnejše kak po navadi. Inači pa je bilo té den, kda se je sunce začnolo nagibati, nekše skrivnostno, sveto razpoloženje razprestreto po vesi.

Tudi pri Kovačovih so se skrbno pripravljali na sveti večer. Vsakši si je najšeo nekše delo, v hiži ali vüni, na toplom ali na mrazi. Što bi pa tudi zdaj sedo, kda so naša srca napunjena z radostjov i pričaküvanjom. Janček je odneked prineso prašnato štalico, se čemerio, da more telko popravliti. Marička se je sükala okoli matere, ki je mesila testo za povitice, prijeten diš jo je ščegetao v nos, da je s poželivimi očmi gledala orehe, slive i cukar. Bandi je zadovolno dremao pod klopjov i od lončene peči se je razlevjala prijetna toplota po vsoj hiži. Vert Ivan, močen, srednjih let, je odmetavao sneg, ki je henjao nalletavati i dela gaz, da bi leži večer prišli do cerkve, štere zvonik je, ne daleč od Kovačovih, kipeo v nebo. Vsakši je bio zatopleni v svoje delo. Zato ne so opazili Joška, ki se je postavio pri dveraj. Ešče kda je začno na glas moliti očanaš, se je zglednola Ana, tak je bilo materi ime. V roki je držao prelüknjani krščak, odeti je bio v tri kapute, eden bole razca-

pani kak drugi. Palec na nogi je radovedno škilo iz črevla, kak da bi šteo zvediti novice iz sveta. Čiravno njemi je gledalo sirmaštvo iz vsakše lüknje na obleki, denok je ešče rad bio, da živi.

„Ne zamerite, mati“, je djao po molitvi, „da sam Vam tudi dnes prišeo delat napotje. V štali je gotovo telko mesta, da se lahko vtégnem, toplo je tudi zadosta, krüh sam si pa sproso. Mislim, da me bar vi ne zgornite dale. Vsakši si je najšeo kakše zgučavanje, rekši, nega mesta, krava je skotila, naj idem k sosidi. Tak me gonijo od hiže do hiže. Jaz pa trepečem i zobje mi sklebečejo, noge mi pešajo, sneg je globoki, kak se pa naj, za božo volo vlačim po snegi? O, da bi mogeo nazaj pozvati edno tistih let, kda sam vsakši prelaz preskočo! Lüdje pa majo vsakši den menje smilenosti z nami.“ Tak se je tožo. Smilo se je Ani. Kak tudi ne bi! Takši so lüdje! Davlejo inači velke dare kodišom, ne mogoče iz smilenosti, nego iz nekšega straha pred skrbmi i da se ga kak najpre rešijo. Ana ne bila takša. Pri njoj je najšeo vsakši kodiš prijazno mesto, privoščila je vsakomi dobro reč. Zato je bila Kovačova hiža nekše pribežališče siromakov. Blagoslovljena je bila zato hiža, ar je vladala sreča i mir, blagoslovljena je bila tudi družina sa-

rava, ali nemogočnosti pa nišče ne sme želiti. **Tivadar Št. Lipovci.** Kalendar dobite za 2 Din. zato ka ste ovo že lani plačali. Prite si po njega. **Serec Anton, dijak, M. Sobota.** Bomo upošteval tvoje želje. **Franc Pozvek, Fuans.** V pismi je bilo samo 15 frankov. Kalendar bomo poslali. **Šbül A. Romagne.** Peneze sprejeli i list bomo v novom jeti pošilali. Tiskarno smo opotili, ka zaostano nadomesti. **Špilak Ivan, 392 Wauxhall.** Dva dolara neje bilo v pismi. Zakaj pošilate v pismi peneze, da znate keliko tolvajov je na sveti! **Lak Jožef, Korovci.** Članka dozdej ne smo sprejeli. **Ropoša Jožef, G. Lendava.** Med tem časom ka ste dobili naše pismo je prišla zadnja pošiljatev penez, do zdaj ste poslali 2100 din. Naš račun za Nemčijo je pravilen. K naročnini je zračunana posojilnica ar smo peneze za poštnino i štamparijo mogli na posodo vzeti. Uprava penez nema, zato mora na bremen naročnika na posodo vzeti ka njemi more dostavlati. **Vinkovič Marko, Bratonci.** Povejte svojo zadevo širiteli pa jo že ugodno rešimo. Gda zadruga dobi notriplačano od svojih kotrig, vam pošle podporo. **Norvat Franc, Filovci.** Smo povedali g. uredniki. **Ga-**

ma, ar je bila obdarjena z dobrov decov, ki so veselje i sreča vseh starišov.

Obrisala si je roké, njemi prinesla rezance, šteri so od poldneva ostali i njemi velela, naj se segreje pri peči. „Kak ste dobri, mati, nikdar Vas ne bom pozabo, vsikdar bom proso za Vas v molitvi, da Vam Bog podeli nebesko kraljestvo“, se je zahvaljüvao Joška. Vsedo si je k toploj peči, da njemi je lice zažarelo od toplote. Medtem se je sunce nagnilo na zaton, nastao je mrak. Mankica je odneked prinesla jalič. Razobesila je po njem kruglice, pozlačene orehe, rdeča jabuka i domače pečenje, vse to so prepletali migeci, kak zlate niti, na vrhi pa je srebrni angeo noso napis: „Mir ljudem na zemli, ki so dobre vole.“ Ali da bi vidili, kak sta se čüdüvala Janček i Marička, kda je Mankica prižgala vse svečice! Z nekšim spoštovanjom sta gledala na sestru. Janček je postavio svojo štalico v kot, kde se je odzida na bregi svetilo mesto Bethlehem. Srca so se topila od sreče ob pogledi na vse to.

Po večerji je Joška odišeo z velikim trüdom v štalo na pripravleno ležišče i tam včasi zaspao. Ivan je v hiži na glas prebirao božične zgodbice s takšov dühovitostjov, da je dečinja domišljija pozabila na té svet i

ber Franc, Srdica. Vrečiči so hodile Novine od 1. junija do 8. nov., dužen nam je tak 36 din. Zato ka mi interesa nemamo obćim plačüvati za nikim.

Tržne cene.

Penezi: USA dolar D. 55.50, Canadski dolar Din. 45.—, Austrijski šiling Din. 7.— Francuski frank Din. 2.18 Talijanska lira D. 2.80 Pengö D. — Marka 12.90 Urugvajski peso Din. —, Argentinski peso Din. —.

Živina: biki, jünci i telice Din. 3, (jako debeli Din. 4), krave Din. —, teoci Din. —, svinje Din. —.

Zrnje: pšenica Din. 160, žito Din., 160, oves Din. 160, kukorca Din. 140, krumpli Din. 65, ajdina Din. 130, proso Din. 130 lenovo seme Din. 250, grah črešnji Din. 20, mešani Din. 150.

AGRARNE ZADEVE

Tistim, ki so dužni zadrugü znesek za zavarüvanje.

Kak smo že večkrat naznanili, bi mogle vse kotrige letos do konca dec. notri plačati 50 Din. ka bi iz interesa te svote dali podporo ponesrećenim. Zavolo velikoga pomenkanja penez pa je načelstvo zadruge sklenilo, da se na to prvo rato počaka do konca juna prišestnoga, to je do 30. juna l. 1932.

Zakaj pišemo od agrara?

Včasih se spitavlejo naši naročniki, zakaj pišemo agrara? Odgovorimo,

se müdila v kraljestvi zgodb. Z napestojov sta poslüşala, kak pride po dugih letaj oča domo, obloženi z darami, drügoč pride na sveti večer možak k hiži ki je rano odišeo, bio je Bog i vnože drüge. Janček si ne mogeo zbrisati iz glave ono od možaka, vervao je, da se nocoj nekaj takšega zgodi. — Čas je bežao. Oblekli so se i napotili k ponočnici. Vüni je bila čista vedrina, zrak mrzeo, sneg globoki. Tam gori v nedoglednoj višini se je bliščalo zvezdnato nebo. Miljoni milijon zvezd se leskeče kak najlepši biseri Boga — Stvoritela.

Cerkev je bila razsvetlena, skozi okna so vpadali prameni i risali na snegi čüdna stvorenja. Lüdje, stari i mladi, so se shajali od vseh krajov, vsakši se je paščo v cerkev, vüni je bilo premrzlo stati. Zgeno se je mali zvon, nato se zazibao velki, lüdje so napunili cerkev tak na gostoma, da sama voda ne bi prišla do tao. Začnola se je služba boža. Orgle so zadonele z vsemi glasovi. Stotero düš se je razživelo, stotero src je zadrhtelo, iz stoterih plüč se je vzdignola pesem:

Jezer i jezerkrat srečna
bodi o blažena noč,
bodi le düša vesela
dobili smo z nebe pomoč.

zato, ar majo naši bratje, siromaški lüdje vnože jezere plügov agrarne zemle razdeljene i se ne vejo ravnati, kak postanejo njeni lastnicje. Z lübezni do tej siromaških naših bližnjih pišemo i njim davamo tanače, njim pomagamo, kak se pravi za „boži lon“. Jeli, ka nam te lübezni ne zamerite? Pomagajmo siromakom, Bog nam bo plačao pa tüdi ne vemo če tüdi mi nebomo potrebni ednok pomoči drügh?!

Razlaga agrarnoga zakon. 53, 54, 55, 56, 57, i 58. Ti paragrafi gućijo od ugotavljanja agrarnih subjektov. Agrarni subjekt je tisti, šteromi ide agrarna zemla. Kde so se že določili agrarni subjekt, tam nede več te določitve, zvün če se kaj dopuni. Agrarni subjekt so pri nas že povsod določeni. Vsaki subjekt dobi odlok. Kda dobi odlok, se sme v 15 dnevaj pritožiti na bansko upravo. Kak ta odloči, je končnovalano i nega več priziva. Zvünredno pa sme minister za poljedelstvo odrediti revizijo subjektov čeprav jo je banska uprava že izvršila. Pa sama banska uprava jo tüdi lejko ešče ednok izvrši i določi subjekte. *Ne more pa niedna oblast nikomi po tom zakoni vzeti zemle komi ide, če jo sam obdelava.*

Ženske so špevale z visikim glasom, moški s svojim močnim basom, vsi pa z navdüšenostjov, vse je prevzela radost, kak da bi sam Jezušek stopo med nje.

Med tem časom se je ves začüdeni zbüdo Joška v štali. „Bog se me smili“ je vzdihno, „ve je dnes sveta noč. Ravno zdaj sam bio v nebesaj, kde je tak toplo i meo vsega zadosta ka mi je srce poželelo. Zdj sam pa palik v siromaštvi. O, da bi že ednok bio tam gori!“ Naednok je obtihno. Oko se je zagledalo nekam v daljavo, obličje se je zasvetilo. „Mi že ide nasproti“, je vzklikno i zbežao iz štale, takši kak je bio, razodeti i gologlav, Ali bio je preslab, da bi mogeo gaziti do pojasa globoki sneg. Obtičao je, ar je bio trüden. Njegova düša je splavala gori nad zvezde, kde se ednok vsi srečamo (či bomo vredni).

Po službi božoj se je vsaki paščo domo. Kda je Ivan prišeo pred hižo, je zagledao odprete dveri na štali. Ali kak se začüdi, kda nenajde Joška, ali opazi slede po snegi i najde ga. Stepeo ga je, ali on je ležao v snegi trdi mrzeo, z blaženim smehom na vüstaj. „Nej sam pravo“, si je zgučao Janček, „da je dnes noč skrivnosti pa čüd, da se more dnes nekaj zgoditi.“ Blažena deca, ki jim je dano gledati v bože skrivnosti.

Za naše male.

Vogrin Štefan:

Kak je prišlo jalič za božično drevo?

Kda je Bog stvorilo drevje je obeso na veje vsakomni lepi sad, kak: jaboka, črešnje, orehe, i. t. d. Samo jalič je dobo suhe, lisnate škufke. Ljudje so se radivali lepih jabok, orehov i so hvalili Boga, da njim je dao tak lepi sad. Drevje je pa gizdavo šumelo i se je niedno ne ozrlo na jalič.

Jalič bi tudi rad būo blūzi človeka i bi njemi rad dao svoj sad. A njegova zelena obleka se ljudem nikaj ne dopādnola. Smejali so se njegovim škufkam i je metali na ogenj. To je pa jaliča bolelo i je būo vsigdar žalosten.

Kda je pa Bog vse to prevido je pitao jalič, zakaj je tak žalosten i kda je čūo zakaj žalūje je pravo: „Sadū nemam nikšega več za tebe, ali preskrbo mo ti, da boš tudi ti veseli!“

Kda je prišla zima je zgūbilo drugo drevje vse listje i je ostalo golo. Samo jalič je obdržo svoje igle.

Da je pa Bog po dukšem časi v ostroj zimi poslao na svet Odrešenika, dao je z njim tudi jalič, kak božično drevo, okinčeno z jaboki, orehi i z vnogimi slaščicami. Zato je jalič vsikdar zelēni i kak božično drevo deci najlūbše drevo.

VGANKE.

Predzadnja številka. Rešitev:

1	a	ž	1.	2.	6	4	6	2	3
a	d	a	m	7	2	1	8	3	
ž	a	m	a	t	3	6	5	5	2
m	a	d	e	ž	3	3	6	2	7
t	e	s	a	r	2	6	3	4	6
ž	a	g	a						
r	a	k							

3. Vremenski prerok

4. Molitev gor, blagoslov pa dol.

5. Le križ nam na sveti govori, da se zopet vidimo nad zvezdami.

Tri vganke je prav rešo Pajžlar Štefan, Sodišinci i to 1, 2 i 3 vganke. Za nagrado dobi povest: „Luček in njegov škorec.“ Vseh vganek ne nihče rešo.

Nove vganke.

Sestavo: Vogrin Štefan.

1.

Z. Ivo Radnik Kranj

 Ka je te mož?

Vogrin Štefan:

Sveta noč.

Sveti večer, kak nepozablivi je tvoj spomin. Šče dobro pomnim, tak da bi včera bilo. Ves kraj se je v sneg obleko. Drevje po vesi tak da bi velki posvečnjeki stali. Hiže pa na svetke lepo obeljene so se tudi v belo oblekle.

Šče bole slavno kak cela narava je pa bilo moje srce, kda smo se spravili okoli božičnoga dreva. Na stoli jalič, z njega pozlačeni orehi jaboka visijo. Tak prosto je bilo pa vseedno veselo.

Na cesti tū pa tam sneg prašči, kak što po cesti mimo ide z močnimi stopaji. Zvezde na nebi se pa tak bliskečejo, kak da bi se milijon sveč vužgalo na čast pridočemi Zveličari.

Nas pa srce na pesem zdigava. Oprvim pomali tak kak, da se kda genejo po tom pa vse močnejše. Tak čudno se sliši ta stara pa li vsikdar nova pesem:

Sveta noč, blažena noč,
vse že spi je polnoč.

Oglasi se velki zvon. Oprvim zvonijo k — ponočnicam.

Jaz sam nevem, kak je to, da je bilo tak veselo na sveto noč. Že več let je preteklo od tistoga mao i večkrat sam svetio sveto noč. Blažena je bila vsakokrat ali tak lepoga spomina ne. Dečinski spomini se lekar ne ponavljajo v življenji.

2. Tone, Šimon, Tovarna, Marica, Nandor, Gizela, Kristina, Ormož, Idol, Lizika, Lisica, Auto. (Postavi te reči edno pod drugo tak, ka odzgoraj doli dobiš ime od dvā dobro poznaniva lista.

Božični pozdrav. Ka je to?

3.

v, v, v, v, e, e, e, e, e, e, e, s, s, l, l, l, b, o, ž, ž, i, i, č, g, m, m, m, r, š, a, a, c, n, k.
---

4. Kalendar. Ka je to?

1931.	December.
25. Božič.	s, s, s, r, r, e, e, e, č, č, m, m, n, n, n, n, b, o, o, o, o, ž, i, i, i, v, v, t, u, d, k.

5.

a	b					
a	a	a	a	d	b	c
d	e	e				
e	g	g	i	i		
a	m	m				
o	o	r	r	r	v	b
r	v					

Razvrstaj!
Vodoravno i
na vkumes iste
reči dobiš.

Za rešitev vseh vganek se dobijo za nagrado 3 knjige. Rešitve je vposlati na naslov Vogrin Štefan, Rakičan 71. p. M. Sobota.

Rešitev vganek i što dobi nagrado prinesejo „Novine“.

Dobavitela za zaklano perutnino
tedensko do 350 kg. išče HOMAN J. Ljub-
2 ljana Moste Marenčičeva 3.

Kokošnje perje
se dobi debelo i drobno v trgovini
1 REŠEK, Beltinci. Zamenjava se
tikveno seme za olje.

AMATERJE POZOR!

Fotografski aparati
i vse fotografske po-
trebščine se dobijo
po jako niskoj ceni
v trgovini s paperom

HANH IZIDOR-a v M. Soboti.

Kam naj naložim peneze, da dobim najbolši intereš???

Kde bom iskao najugodnejše posojilo za svoje potrebe? V vsakom slučaji se z zavūpanjom obrnemo na našo domačo

HRANILNICO i POSOJILNICO v BOGOJINI,

štera je vpelala dobro, polmesečno obrestūvanje (za vloge od 8—9% za posojila pa 10%) i nūdi kem vekše ugodnost. Rentno dačo plača sama za svoje vlagatele. Promet od meseca do meseca raste, ka jasno svedoči od velikoga zavūpanja i kaže na varnost kritja več milijonske vrednosti njenih kotrig.

Pridite i se osvedočite!

NAČELSTVO HRANILNICE i POSOJILNICE v BOGOJINI.

ŠTEFAN LAZAR:

S STRELOV i PLINOM.

Politika, ki je že desetletja napenjala pitanje bojne med Amerikov i Japonskov, je Mutsuhito Dsainovo lübezensko zadevo pripisala Japonskoj kak skrivnostno rovarenje i je z nezaslišanim ščuvanjem podpihivala javno mišljenje.

— Bojna! — je odmevalo po celoj Ameriki.

V New-Jorki i drugih prestolicaj je prišlo do nemirov i so pomorili japonske dele, policijske oblasti neso mogle preprečiti nečloveške neusmiljenosti divjih množič; večno krivična lüdska sodba je zadelala nedužne i linčanje je preplavilo celo Ameriko. Srd razdraženoga narodnoga čüta je končao uničevalno delo i Japonska je še vedno mučala. „Japonska snuje uničenje bele rase! Japonska napenja električni štük zoper zapadno kulturo i svetovna katastrofa, ki pomeni svetovno gospodstvo rumene rase nad obsojenimi narodi je samo pitanje vür.“

Srd Amerike je dosegno višek i tüdi koncert svetovnoga časništva je pihao alarm zoper rumeno raso, da je brezi diplomatičnih formalnosti začela novo bojno — šele takrat sta začüdeno obmolknili Amerika i človeštvo, kda so antene radija na marconskih točkaj ujele grozote nagasačke katastrofe...

Po mučanjji, ki je petreseo svet je Amerika zaukala: „V San-Francisku je nastopo beli bog, v rokaj drži uničujočo smrt i klubuje rumenomi vrugi.“ Overtona so proslavljali kak narodnoga junaka, tmično himno listov pa je uravnovesila Brinkleyova izjava, ki je predočila svetovno nevarnost i je položila resen fundament diplomatičnim razpravam: Strela i plin. — Štero je bole hitro, bole uničujoče i strašnejše orožje? Strela v trenutki mori: žarek, ki sam sebe oplaja v dimenzijah daljav; i plin... če se začne gibati, ga človečka znanost ne ustavi...

Anglija, ki se je predvsem bojala za svoj svetovni položaj, je uslužno sprejela posredovalno vlogo i je s taktnim dopisüvanjom vodila pomirjevalno akcijo. Odposlanci Amerike i Japonske so se srečali sredi Tihoga morja na nekšom angleškom Dreadnoghtu blüzi Hawai-otočja, da bi pretresli mednarodni konflikt, v istini pa zato, da bi včinoli potrebne stopaje za odvrnitev svetovne katastrofe. Posvetüvanje je v imeni Anglije otvorilo lord Brandbury.

— Zadeva Amerike i Japonske v tom trenutki ne zadela samo interesov obeh velikih narodov, nego od nje zavisi usoda celoga sveta, — je izjavo mirno, kak da je govor samo o dobropremišljenem busineji. — Že od nekdej je gotovo, da si stojita Amerika i Japonska nasproti i da pričaküjeta samo primerno priliko i trenutek, kda nasprotje, ki je med njima, lahko izbruhne i lahko vdarita druga na drugo, v skladi, da si z rasnimi i narodnimi interesi, z orožjem priborita pravico do svetovnoga gospodstva. Toda obe sili sta slučajno ali po načrti prišli v posest orožja, ki spravla v nevarnost ne samo njuno, nego usodo vsega človeštva. Uspehi, ki so slučajno prišli v javnost, dajo sklepati na tak velki razvoj moderne vojne tehnike, ki možnost nove vojne popolnoma izklüči.

Hata Jyrosi, načelnik japonskoga sveta, je z dvema tovarišoma skrivnostno nepremično sedo na mestu.

— Visiko spoštüvani gospodje, zbrali smo se, da preiščemo incident, ki se je pojavil med Ameriko i Japonsko — je končao predsedniški otvoritveni govor lord Brandbury. — Upam, da nieden član razsodišča

ne bo delao ovir za dosego našega plemenitoga i lepoga cilja, da bi poravnali nasprotja, ki so se poostrihla med obema velesilama. Prosim mr. Smolinga, da poda svoje predloge!

Voditeo delegacije Zdrüženih držav je razgrno zapiske i se je hladno i mirno zdigno. V mrzлом, logičnom govori je obdolžo japonsko casarstvo, da je vklub mednarodno določenim i sprejetim diplomatičnim pravilom nepričaküvano i presenetljivo na Zdrüžene države naperila svoje nepoznano orožje. O podrobnostih napada, ki nema sebi ednakoga, je samo na kratko poročao, ve je svetovna štampa v groznih poročilih obširno poročala od katastrofe v San-Franciski. Zdrüžene države pričaküjejo, da japonsko casarstvo da primerno zadoščenje i odškodnino za vse žalitve, štere je eden njenih sinov bodisi iz osebnih, bodisi iz narodnih ali rasnih vzrokov zagrešo proti Zdrüžene države, odnosno proti belo rasi. Vojna flota Zdrüženih držav je pripravljena, da zasede japonske vode, če ne dobi primernoga zadoščenja i Zdrüženim državam bo podpiralo vse človeštvo, če bi moralo z orožjom uveljaviti svoje žaljene pravice, vsi evropski i amerikanski narodi, šterih moč i obstoj Japonska postavlja v nevarnost s svojim novim električnim štükom...

— Vüпам, da do toga ne pride, — je meno predsednik lord Brandbury. — Japonska, ki je že davno stopila v svetovno društvo kulturnih narodov, gvüšno da najdalekosežnejše zadoščenje, že zato, da se opraviči pred svetom.

— Japonska od strani Zdrüženih držav čaka zadoščenje i to pri najbolje popolnih moralnih i materijalnih pogojih, ar je bilo vničenje Nagasaka sklenjen i naprej preiščeni napad, — je javo Hata Jyrosi.

— To je bio samo odgovor na katastrofo v San-Franciski, toda brezi vednosti Zdrüženih držav, — je vsekao vmes mr. Smoling. — Vničenje San-Franciska se je prle zgodilo, napad je začnola torej Japonska...

— Protestiram zoper to domnevo, — je naglašao Hata Jyrosi — ar Japonska ne znala za to, ka se je zgodilo. To je sploh jasno iz mr. Brinkleyjeve izjave, ki trdi isto kak jaz: da je dvojna nesreča, ki se je zgodila, greh dveh nepremišljenih bistrumnežov...

— Jaz tüdi tak mislim, — je izjavo predsednik. — Prle pa kak začnemo stvarno razpravo o predstoječih nasprotjih, prosim zastopnika obeh velesil: ka se je do zdaj včinolo z ozirom na oba zločina...

— Zdrüžene države so zasedle Overtonov plinski regulator, — je pravo mr. Smoling. — Keliko znam, Japonska do zdaj ne včinola nika...

Hata Jyrosi je mirno kimao.

— Naša rasna i narodna zavest je dosta bole razvita, kak da bi držali zasedbo za potrebno. Mutsuhito Dsainova velikanska iznajdba je tak last Japonske i izjaviti moram: kelikoli se zadeva potom razpravlanja razvije, brodovje Zdrüženih držav ne bo zasedlo japonskih voda.

Osupnili so.

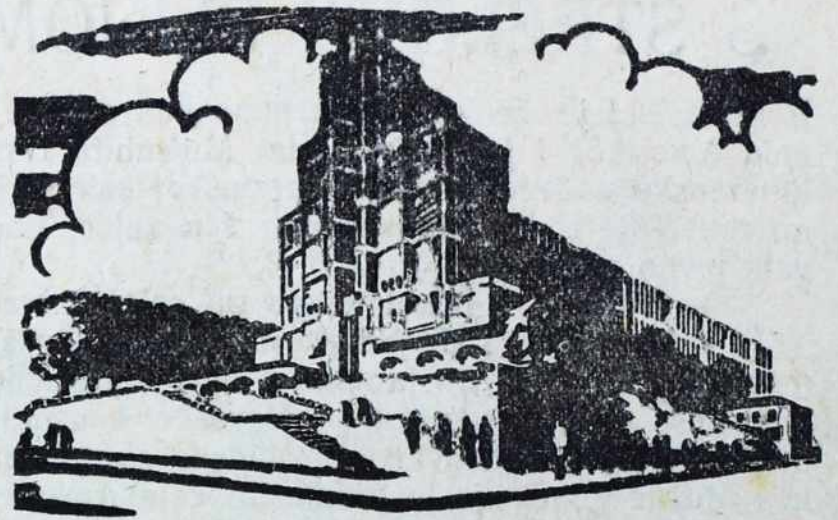
— Raje bi vido, da v mojoj izjavi ne vidite neprijateljskoga značaja — je nadalüvao Hata Jyrosi, — povedati pa moram: japonsko casarstvo se ničesa ne zboji, tüdi novoga orožja ne, ki ga majo Zdrüžene države v lasti, če pride do toga, da bi mogla nasproti njim obraniti svoje interese i pravice...

— I človeštvo? — se je čülo po dvorani mrmranje. — (Dale.)

**Pred vstopom v novo leto
probajte Vašo srečo!**

VELIKI DOBITKI

SREČKE ZA ZIDANJE KATEDRALE

Dobrodelnoga Društva Sv. Vinka v Beogradu **so senzacija dni!**
V zavüpanji na boljše čase ščemo začnoti Novo leto, ki se pokrepi
s srečkov za zidanje katedrale! Kupite ešče dnes

SREČKO ZA ZIDANJE KATEDRALE

i v najkračšem časi de odločeno, ali Vam je bila sreča naklonjena?!

Dobitki:

2 po Din	2,500.000.—	. . . . .	Dinarov	5,000.000.—
2 po Din	500.000.—	. . . . .	„	1,000.000.—
10 po Din	100.000.—	. . . . .	„	1,000.000.—
100 po Din	10.000.—	. . . . .	„	1,000.000.—

Sküpní dobitki 8.000.000 Dinarov!!

Glavni dobitak: 5,000.000 Dinarov!!

Najmenši dobitak: 10.000 Dinarov!!

Cene srečk:

1/1 (cela srečka)

Din 100.—

1/2 (polovica srečke)

Din 50.—

1/4 (frtao srečke)

Din 25.—

Vlečenje 1. maja 1932.

Odajo vršijo:

vse kolekture, penezni zavodi, rimskokatoliški župni uradi, cerkvene ustanove, dobrodelna društva itd.

Glavna uprava:

Beograd: Ulica Jovana Ristića 20.

Prodajna podružnica: Zagreb, Trg Kralja Aleksandra 5.